

Skattelitteratur

F. kammarrättsrådet John Bratts förträffliga lärobok "Deklaration och beskattning" har utkommit i en tredje, utökad och omarbetad upplaga. Arbetets första upplaga har redan granskats i dessa spalter, och den nya förtjänar samma lovord. Av särskilt intresse är att den ger den vederliggen första kommentaren till nya taxeringsförordningen.

Ett par radanmärkningar må dock tillåtas, av vilka den ena torde ha en viss praktisk betydelse inför 1958 års taxering.

Beträffande garantibelopp uttalar Bratt (sid. 15), att, när beskattningsåret inte sammanfaller med kalenderåret, taxeringsvärdet kan vara olika för olika delar av beskattningsåret.

"Till nämnda förhållande skall hänsyn givetvis tas vid garantibeloppets uträknande." Anmälaren är inte fullt lika säker. Jämkning av garantibeloppet vid äganderättsövergång liksom vid kortare eller längre räkningsår än 12 månader finns ju särskilt stadgad i 47 § 6 st. Men för utmätandet av garantibeloppet finns i övrigt ingen annan regel än den i 1 st., att detsamma skall utgöra $2\frac{1}{2}$ % av fastighetens taxeringsvärde "året näst före taxeringsåret". Att detta uttryck icke är synonymt med "beskattningsåret" har RR såvitt angår tolkningen av utskyldsavdragsbestämmelsen i 4 § 1 mom. Si gjort klart genom RÅ 1955 ref. 44. Utgången av Esselte-utslaget den 8/5 i år (SN. hft. 9 sid. 244) synes

---

högersidorna så att radöverensstämmelse ernås med vänstersidorna, som upptaga hela den mantalsskrivna befolkningen; något urval av "taxeringspersoner" har icke ansetts lämpligt i Stockholm.

Hålkortsmetoden har i år på ovan angivet sätt för första gången på allvar kommit till användning, i det att inkomstlängden (A-längden), förmögenhetslängden och debiteringslängden för Högalids församling framställts hålkortsmässigt. Denna församling omfattar ca 37.000 personer, varav ca 27.500 skattskyldiga. Arbetet som nu (mitten av oktober) är i det närmaste slutfört, har gått bra. Viss jämkning och förstärkning av de uppgjorda rutinerna har fått lov att vidtagas,

men i stort sett ha vi anledning att vara nöjda med premiären. Till nästa år är avsikten att utvidga hålkortssektorn till att omfatta kanske ett dussin församlingar (ca 40 % av hela antalet skattskyldiga) för att om möjligt därpå följande år tillämpa hålkortsförfarandet för hela staden. När så skett kan man räkna med en årlig besparing om ca 500.000 kronor. Om och när hålkortstekniken kan tagas i anspråk för framställning av debetsedlar och för krediteringsarbetet blir i första hand beroende på de försök i dessa avseenden, som avses bli påbörjade denna höst. Teoretiskt äro dessa frågor också genomstuderade av stadens organisationsavdelning.

ge skälig anledning att misstänka, att RR inte heller beträffande tolkningen av 47 § 1 st. skulle komma till något annat resultat. I varje fall synes ordet "givetvis" hos Bratt vara i djärvaste laget.

Den kortfattade genomgången av sambeskattningsreglerna rymmer utsagan, att "sambeskattningen av äkta makar oftast utgör ett onus" — att den kan vara motsatsen beskrivs som ett undantagsförhållande (sid. 157 f.). Det förefaller emellertid inte minst med den kritiska inställning, som förf. representerar, vara olyckligt att framställa reglerna på detta sätt. Såsom inte minst torde framgå av Lagergren-Lindquists i vintras utkomna arbete, torde sambeskattningen i själva verket i de flesta fall gynna äkta makar. Det som är så orimligt är att samma regel, som utformats för att gynna flertalet, innebär ett missgynnande, i många fall ett mycket avsevärt sådant, av ett relativt fåtal äktenskap, och att gräns-

dragningen mellan de gynnade och de missgynnade äktenskapen har ett till synes helt nyckfullt förlopp. Om man så vill kan man ytterligare anmärka, att utformningen av bestämmelserna för samhällets barnavård än mer accentuerar dessa inkonsekvenser, eftersom det i stort sett torde vara samma personer, som gynnas av sambeskattningsbestämmelserna och som har nytta av daghemssubventioner, etc., medan å andra sidan den lilla missgynnade gruppen av förvärvsarbetande mödrar i högre inkomstlägen i regel torde vara utestängda från varje hjälp genom samhällets barnavårdande institutioner. Vore sambeskattningen, som förf. vill göra gällande, verkligen oftast ett onus, hade man åtminstone kunnat tala om en viss konsekvens i galenskapen. Kanske hade man då även med större skäl kunnat efterlysa en redovisning för dess skatteteoretiska motivering.

L. M.